



Arbeidstilsynet

VÅR DATO
06.09.2010

DERES DATO
02.07.2010

VÅR SAKSBEHANDLER
Bjørn Kvello tlf 950 54 720

VÅR REFERANSE
2010/14347 80276/2010

DERES REFERANSE
TN-201002152

1

Tariffnemnda
Arbeidsdepartementet, Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

HØRING - UTKAST TIL FORSKRIFT OM VIDEREFØRING AV FORSKRIFTEN OM DELVIS ALLMENNGJØRING AV VERKSTEDSOVERENSKOMSTEN I SKIPS- OG VERFTSINDUSTRIEN, OVERENSKOMSTEN I JORDBRUKS- OG GARTNERINÆRINGENE OG OVERENSKOMSTEN FOR BYGGFAG I NORGE OG I OSLOFJORDREGIONEN

Vi viser til Tariffnemndas brev av 2. juli 2010 om fortsatt allmenngjøring av overenskomster for verftsneringen, jordbruks- og gartnerinæringene og innenfor bygg hvor Arbeidstilsynet er tilsynsmyndighet.

Arbeidstilsynet støtter videreføringen av allmenngjøring av de ovennevnte overenskomster. Når det gjelder de enkelte bransjer har vi følgende kommentarer:

Generelt

Arbeidstilsynet har ingen kommentarer knyttet til de foreslåtte endringer i satser. Vi finner det videre hensiktsmessig slik som foreslått av Tariffnemnda å innta en generell bestemmelse som innebærer at lønnsatsene reguleres i samsvar med alle tariffrevisjoner slik at fremgangsmåten blir den samme som i de nyere allmenngjøringsforskriftene.

Landbruk

Arbeidstilsynet oppfatter at behovet for allmenngjøring innen jordbruk- og gartnerinæringene ikke har endret seg. Allmenngjøring er etter vår oppfatning nødvendig for å sikre likeverdige arbeidsvilkår mellom norske og utenlandske arbeidstakere.

Vi oppfatter det som positivt at lønnsfastsetting og forholdet til ansiennitet / varighet nå foreslås inntatt i forskriften.

Verft

Vi oppfatter at behovet for allmenngjøring innen verftsindustrien ikke har endret seg. En stor andel av det samlede behovet for arbeidskraft på verftene dekkes av utenlandske arbeidstakere. Risikoen for at det foregår sosial dumping er etter vår vurdering til stede, og allmenngjort tariffavtale er et verktøy for å forhindre dette.

Vi opplever at deler av forskriften er problematisk å håndheve som tilsynsorgan. Vi har derfor noen kommentarer til tilsynsførbarheten. Dette gjelder bestemmelsen i forskriftens § 3 om ulempetillegg for arbeidstakere med unntak av de som er inntatt på stedet, samt § 7 om dekning av reiseutgifter og avtaler om kost og losji. Bestemmelsene etterlater et for stort tolkningsrom i forhold til om vilkåret for rett til tillegg og utgiftsdekning er oppfylt eller ikke i det konkrete tilfellet.



Arbeidstakere med hjemsted et annet sted enn arbeidsstedet vil ha merutgifter med det aktuelle arbeidet, og dermed et behov for kompensasjon for ulemper og kostnader. Det er en betydelig forskjell for en arbeidstaker om vedkommende får minstelønn med tillegg og kompensasjon for utgifter, eller om vedkommende får minstelønn med fratrukk for reise, kost- og losjoutgifter som ofte uansett administreres av arbeidsgiver.

Ulike former for organisering av den samlede virksomheten på verftene, særlig opprettelse av egne selskap/avdelinger på hvert sted hvor virksomheten har aktivitet, gjør vurderingen vanskelig. Det kan være uklart om en arbeidstaker er inntatt på stedet, som ikke gir rett til et tillegg, eller om det er virksomhetens behov som gjør overnatting utenfor hjemmet nødvendig og dermed rett til tillegg.

Særlig vanskelig kan denne vurderingen være når vi skal ta stilling til om det er arbeidstakers eget initiativ og valg når arbeidstaker bevisst er rekruttert og hentet fra et annet sted, f.eks. gjennom en annen virksomhet innen samme konsern. Slik bestemmelsene er formulert åpnes det for å organisere seg bort fra disse tilleggene med relativt enkle grep, og vi finner det uklart om dette er intensjonen. I praksis fremstår det mer eller mindre tilfeldig hvem som får og ikke får ulempetillegg og utgiftsdekning innenfor en arbeidstakergruppe som reelt sett har de samme ulempene og de samme utgiftene.

Vi opplever at det er behov for en tydeliggjøring og presisering knyttet til både § 3 og § 7 i forhold til utviklingen i måten virksomhetene på verftene organiseres.

Bygg

Vi oppfatter at det fortsatt er et behov for allmenngjøring i byggebransjen. Arbeidstilsynet kommer jevnlig over tilfeller hvor minimumsbestemmelsene i forskriften ikke overholdes. Det er behov for bestemmelser som gir Arbeidstilsynet effektive virkemidler for å forhindre sosial dumping og forverring av forholdene i en bransje som fortsatt preges av høy konsentrasjon av arbeidsinnvandrere.

For øvrig nevner vi at problemstillingen knyttet til rett til utgiftsdekning som er nevnt over også kommer på spissen i bygg. Som eksempel nevner vi sak Norwegian Service Team Baltija UAB mot Staten hvor tingrettens dom er påanket til lagmannsretten.

Med hilsen
Direktoratet for arbeidstilsynet

Gaute Ivar Bjøru
avdelingsdirektør, Lov og regelverk
(sign.)

Bjørn Kvello
seniorrådgiver, Lov og regelverk
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.